

APLD2K0xα

**UCHWAŁA Nr 3226/19
z dnia 18 lipca 2019 r.**

**Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
w składzie:**

Przewodniczący:
Członkowie:

Dariusz Renczyński
Paweł Gałko
Katarzyna Gawrońska
Agnieszka Gerasimiuk
Małgorzata Rutkowska
Małgorzata Sokół-Kreczko
Maria Wasilewska

*Radca P.
GPI.*

01.08.2019r.

Brucy 1

*określenie 5.08.2019
Khr hhr*

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 561, ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 506),

po rozpatrzeniu w postępowaniu nadzorczym Uchwały Rady Gminy Piątnica Nr 46/VIII/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Programu udzielania dotacji celowych na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ze środków budżetu Gminy Piątnica

p o s t a n a w i a :

1) uznać, iż powyższa Uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa w związku z:

- uregulowaniem w § 8 Regulaminu stanowiącego Załącznik Nr 1 do Uchwały i w § 6 wzoru umowy stanowiącego Załącznik Nr 2 do Załącznika Nr 1 do Uchwały zasad zwrotu dotacji z naruszeniem art. 251 i 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 869) oraz przekroczeniem kompetencji Rady określonych w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 799, ze zm.);
- wprowadzeniem we wzorze umowy stanowiącym Załącznik Nr 2 do Załącznika Nr 1 do Uchwały zapisów niezgodnych z postanowieniami Regulaminu w zakresie wysokości dotacji, terminu wypłaty dotacji oraz przesłanek jej zwrotu, co pozostaje w sprzeczności z zasadami prawidłowej legislacji wywodzonymi z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.), w szczególności zasadą określoności prawa;
- wprowadzeniem w Oświadczeniu stanowiącym Załącznik Nr 1 do Załącznika Nr 3 zapisu dotyczącego odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, co jest działaniem bez podstawy prawnej i pozostaje w sprzeczności z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) oraz

art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.),

2) w związku z tym postanawia stwierdzić nieważność części Uchwały Nr 46/VIII/2019 w następującym zakresie:

- § 8 ust. 3 Regulaminu stanowiącego Załącznik Nr 1 do Uchwały w zakresie słów: „całkowitą” oraz „wraz z ustawowymi odsetkami kapitałowymi liczonymi od dnia rozliczenia dofinansowania do dnia zapłaty”;
- § 8 ust. 4 Regulaminu stanowiącego Załącznik Nr 1 do Uchwały;
- § 9 pkt 2 Regulaminu stanowiącego Załącznik Nr 1 do Uchwały;
- wzór umowy stanowiący Załącznik Nr 2 do Załącznika Nr 1;
- Oświadczenie stanowiące Załącznik Nr 1 do Załącznika Nr 3 w zakresie słów: „Oświadczam, że jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

U z a s a d n i e

W dniu 2 lipca 2019 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku – Zespół w Łomży, wpłynęła **Uchwała Rady Gminy Piątnica Nr 46/VIII/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Programu udzielania dotacji celowych na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ze środków budżetu Gminy Piątnica.**

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 561, ze zm.), tut. Izba wszczęła postępowanie nadzorcze dotyczące wskazanej Uchwały, zawiadamiając Radę pismem z dnia 10 lipca 2019 r. o terminie posiedzenia Kolegium RIO w Białymstoku wyznaczonym na dzień 18 lipca 2019 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2019 r. stwierdziło, co następuje.

Badana Uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Na mocy Uchwały Rada określiła zasady udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy, określone w Regulaminie stanowiącym Załącznik Nr 1 do Uchwały.

W § 8 Regulaminu stanowiącego Załącznik Nr 1 do Uchwały oraz w § 6 wzoru umowy stanowiącego Załącznik Nr 2 do Załącznika Nr 1 do Uchwały wprowadzono zapisy dotyczące zwrotu dotacji.

W § 8 ust. 3 i ust. 4 Regulaminu wprowadzono zapisy, zgodnie z którymi: „Beneficjent zwróci całkowitą wartość otrzymanego dofinansowania wraz z ustawowymi odsetkami kapitałowymi liczonymi od dnia rozliczenia dofinansowania do dnia zapłaty” oraz „Zwrot dotacji następuje w kwocie równej wysokości udzielonej dotacji wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wypłaty dotacji do dnia jej zwrotu”. We wzorze umowy wprowadzono zapisy (§ 6), zgodnie z którymi: „Dotowany jest zobowiązany do zwrotu całkowitej wartości uzyskanej dotacji wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wypłaty dotacji do dnia jej zwrotu”, „Dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem

podlegają zwrotowi na zasadach określonych w ustawie o Finansach Publicznych, w kwocie równej wysokości udzielonej dotacji wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wypłaty dotacji do dnia jej zwrotu” oraz „Dotowany zobowiązuje się do zwrotu kwoty dotacji w terminie 30 dni od daty wezwania do zwrotu”.

Zapisy powyższe są wzajemnie sprzeczne w zakresie sposobu określenia początkowego terminu liczenia odsetek, jak również nie odpowiadają postanowieniom art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 869) w zakresie odsetek i terminu zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Zgodnie bowiem z art. 252 ust. 1 ustawy, dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2 tego przepisu.

Ponadto uregulowanie powyższych kwestii w uchwale wykracza poza zakres kompetencji rady określonych w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 799, ze zm.). Zgodnie z tym ostatnim przepisem, rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady udzielania dotacji celowej przeznaczanej na ochronę środowiska i gospodarki wodnej, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.

We wzorze umowy (§ 3 ust. 1 i 2) zawarto zapisy niezgodne z postanowieniami Regulaminu (§ 4 ust. 1) w zakresie wysokości dotacji. Zgodnie bowiem z Regulaminem, Beneficjent może uzyskać dotację w wysokości do 50 % poniesionych i udokumentowanych kosztów brutto, ale nie więcej niż 2.500 zł, natomiast zgodnie z umową dotacja zostaje przyznana w wysokości 2.500 zł, a nakłady finansowe poniesione przez Dotowanego na zakup i wykonanie oczyszczalni nie mogą być niższe niż ta kwota. Niezgodności pomiędzy Regulaminem i umową występują także w zakresie terminu wypłaty dotacji (został on określony w § 7 ust. 7 Regulaminu) oraz przesłanek zwrotu dotacji (§ 8 ust. 3 pkt 5 Regulaminu niezgodny z § 6 ust. 1 pkt 5 umowy).

Nie odpowiada to zasadom prawidłowej legislacji wywodzonym z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.), w szczególności zasadą określoności prawa. Zasady te zostały określone w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (np. K 50/07, K 33/00, K 32/04, K 4/03), wypracowanym na tle badania zgodności ustaw z Konstytucją, mają jednak (na co również wskazywał Trybunał) w pełni zastosowanie do aktów prawnych o znaczeniu lokalnym, w tym również do przepisów gminnych.

Wskazać należy, że uchwała w sprawie zasad i trybu udzielania z budżetu gminy dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków stanowi akt prawa miejscowego, a jej postanowienia winny być formułowane w sposób zrozumiały dla adresatów i niebudzący wątpliwości interpretacyjnych. Jak podkreślił WSA w Opolu w wyroku z dnia 25 marca 2009 r. (I SA/Op 37/09, CBOSA), przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą, zdaniem Sądu, zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego.

W Oświadczeniu stanowiącym Załącznik Nr 1 do Załącznika Nr 3 zawarto zapis dotyczący odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, co jest działaniem bez podstawy prawnej i pozostaje w sprzeczności z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) oraz art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.).

Zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego odpowiedzialność karłą ponosi ten, kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Warunkiem odpowiedzialności jest ponadto, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie. Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 2 i § 6 kk). Ze wskazanych przepisów wyraźnie wynika, iż odpowiedzialności karnej może podlegać – po wypełnieniu przesłanek z art. 233 kk – wyłącznie osoba składająca zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jak też osoba składająca oświadczenie, o ile przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Tymczasem żadna z wymienionych przesłanek nie zachodzi w przypadku złożenia oświadczenia w związku z uzyskaniem dotacji. Ponadto upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia musi wynikać z ustawy, co wielokrotnie podkreślane było także w orzecznictwie (np. wyrok SN z dnia 18 maja 2009 r., IV KK 459/08; wyrok WSA w Kielcach z dnia 25 października 2012 r., I SA/Ke 506/12), zaś wprowadzenie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej w akcie prawa miejscowego narusza tę zasadę.

W ocenie Kolegium, wskazane powyżej naruszenia prawa mają charakter istotny. Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 506), stwierdzenie przez organ nadzoru, iż uchwała stanowiąca przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jej nieważności w całości albo w części.

Kolegium zwraca ponadto uwagę, że w § 7 ust. 4 i ust. 9 Regulaminu oraz w § 6 ust. 1 pkt 5 wzoru umowy przywołano błędne odnośniki do przepisów Regulaminu.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec, jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, którą można wnieść (za pośrednictwem RIO w Białymstoku, ul. Branickiego 13) w terminie 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

Przewodniczący Kolegium

[Signature]
Dariusz Renczyński

Otrzymuje:
Rada Gminy
Piątnica